

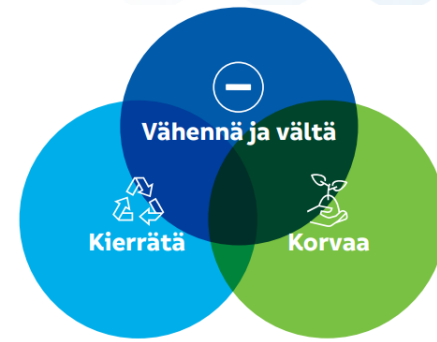
Eroon muoviongelmasta - kansalliset tavoitteet ja toimet

Suomen ympäristökeskus

Jaana Sorvari

29.9.2021

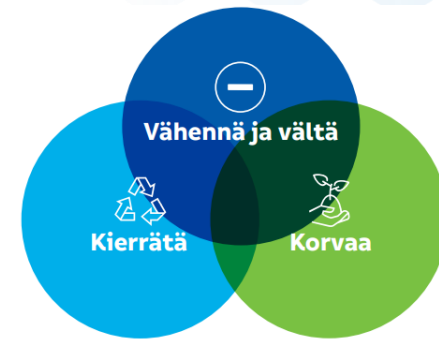
Kansallisia toimia

- Poliittiset ohjauskeinot
 - EU-säädösten kansallinen toimeenpano (SUPD, jätteitä ja pakkauksia koskevat säädökset)
 - European Plastics Pact
 - Muovitiekartta Suomelle, VALTSU
- Tuotekehitys
 - Muovin määrän vähentäminen tuotteissa
 - Kertakäyttömuovituotteita korvaavat tuotteet, mm. panttijärjestelmät
 - Biopohjaiset muovit
- Green dealit
- Erilliskeräyksen ja kierrätyskapasiteetin lisääminen
- Tiedotus, valistuskampanjat
- Tutkimustiedon tuottaminen haitoista ja niiden ehkäisystä

Kansallisia säädöksiä

- VNA eräistä muovituotteista (voimaan 23.8.2021)
 - Tiettyjen kertakäyttömuovituotteiden **kielto**
- VNA pakkauksista ja pakkausjätteistä (**luonnos**)
 - muovipakkausjätteen **kierrätystavoite** 50 p-% (suhteessa markkinoille saatettavaan muovipakkauksiin) 1/2025 lähtien ja 55 p-% 1/2030 lähtien
 - tiettyjen kestromuovipakkausjätteiden **suljettu kierto**
 - vähimmäisvaatimukset pakkausjätteiden **vastaanotto**paikoille
 - velvoitteet pakkausten tuottajille: **tiedottaminen**, vuosittainen toimintasuunnitelma (uudelleenkäyttö ja jätehuolto), **määräseuranta**
- VNA jätteistä (**luonnos**)
 - muovijätteen erilliskeräysvelvoitteet

Kansallinen muovitiekartta

Toimenpiteet

Vähennetään roskaamista ja vältetään turhaa kulutusta

Selvitetään muoviveron käyttöönottoa

Tehostetaan merkittävästi muovijätteen talteenottoa

Parannetaan muovien tunnistamista rakennuksissa sekä muovijätteen lajittelua rakennustyömailla

Tehostetaan maatalous- ja puutarhamuovien kierrätystä ja korvaamista

Otetaan muovin monipuoliset kierrätysratkaisut käyttöön

Panostetaan korvaaviin ratkaisuihin ja perustetaan osaamisverkosto

Nostetaan muovihaaste näkyvästi Suomen kansainväliselle asialistalle

Viedään osaamista ja ratkaisuja

Lisätään tutkimustietoa muovien terveys- ja ympäristöhaitoista ja niiden ratkaisuista

Haasteita

- Käsitteiden epäyhtenäisyys ja tulkintaerot: muovi, biomuovi, biohajoavuus...
- Arvoverkon laajuus ja toimijoiden moninaisuus
- Muovityyppien ja –tuotteiden kirjo → terveys- ja ympäristöhaittojen ennustettavuus
- Tieto kokonaisympäristökestävyydeltään parhaista ratkaisuksista puuttuu
- Muovituotteiden alhaiset valmistuskustannukset
- Vaihtoehtojen puuttuminen, esim. elintarvikepakkaukset, maatalouden muovit
- Kertakäyttötuotteita korvaavat tuotteet (esim. elintarvikepakkausten hygieniakysymykset, logistiikkakysymykset)
- Biopohjaiset muovit: myös näillä ympäristöhaittoja

Haasteita

Kierrätyksen näkökulmasta

- Puutteellinen käsittelykapasiteetti
- Epäpuhtaudet (ongelma etenkin mekaanisessa käsittelyssä)
- Merkintöjen tulkintavaikeudet (kuluttajat)
- Lajittelun toteutuminen (kotitaloudet, myös monet pk-yritykset)
- Kierrätysmuovien alhainen kysyntä
- Kierrätettävyyden huomiointi tuotesuunnittelussa
- Yhdistelmämaterialit → vaikutus kierrätettävyyteen, materiaalihävikki
- Muovien kierrätyksen ympäristövaikutukset

Tavoitteiden saavuttaminen

Tarvitaan

- Koulutusta (tuotesuunnittelu, prosessiosaaminen)
- Tietoa ja koulutusta pk-yrityksille
- Asennemuutosta (kuluttajien käyttäytyminen)
- Kansainvälisen tutkimustiedon hyödyntämistä
- Vaihtoehtoisia tuotteita
- Tietoa kokonaisympäristövaikutuksista, menetelmien yhtenäistämistä, systeemitason elinkaariarviointeja
- Kannustimia ?

Ratkaisu muoviongelman?

International Pollutants Elimination Network (IPEN), 2021:

“No current management method for plastic waste is capable of alleviating the world’s expanding plastic pollution crisis. **All methods generate significant toxic hazards** because of the toxic additives that are a component of most plastic products... The **only solution** to the plastic waste piling up in our communities and oceans is to **limit plastic production to essential uses and eliminate the use of toxic chemicals in plastics.**”

Kiitos!

jaana.sorvari@syke.fi

S Y K E

